

brå

 Sveriges officiella statistik

2024

Konstaterade fall av dödligt våld

En granskning av anmält dödligt våld 2024

Brå – kunskapscentrum för rättsväsendet

Myndigheten Brå verkar för att brottsligheten minskar och tryggheten ökar i samhället. Det gör vi genom att ta fram fakta och sprida kunskap om brottslighet, brottsbekämpning och brottsförebyggande arbete, till främst regeringen, rättsväsendets myndigheter och brottsförebyggande aktörer, men även allmänheten.

Publikationen finns som pdf på www.bra.se. På begäran kan Brå ta fram ett alternativt format. Frågor om alternativa format skickas till tillgangligt@bra.se

Vid citat eller användande av tabeller, figurer och diagram ska källan Brå anges. För att återge bilder, fotografier och illustrationer krävs upphovspersonens tillstånd.

urn: nbn: se: bra-1226

© Brottsförebyggande rådet 2025
Enheten för rättsstatistik, Jan Lundbeck

Omslagsillustration: Susanne Engman

Produktion: Brottsförebyggande rådet, Box 1386, 111 93 Stockholm

Telefon 08-527 58 400, e-post registrator@bra.se, www.bra.se

Denna publikation kan laddas ner från Brås webbplats www.bra.se/publikationer.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Huvudresultat för 2024	3
Inledning.....	6
Tolkning av statistiken.....	6
Begrepp och definitioner.....	8
Resultat	10
Nivå och utveckling av det dödliga våldet.....	10
Det dödliga våldet i andra studier.....	21
Övriga resultat från granskningen 2024.....	21
Källor till granskningen av brottsanmälningarna.....	22
Beskrivning av statistiken	25
Statistikens ändamål.....	25
Statistikens innehåll.....	25
Insamling och bearbetning	29
Kvalitet	32
Jämförbarhet över tid	33

Sammanfattning

I den officiella statistiken över konstaterade fall av dödligt våld ingår samtliga fall som anmälts som fullbordade mord, dråp, barnadråp och vållande till annans död under ett kalenderår, och där det kunnat konstateras att dödligt våld med stor sannolikt var dödsorsaken. Med antalet fall avses här antalet offer.

Statistiken har tagits fram sedan 2002 i syfte att redovisa tillförlitliga uppgifter om nivån och utvecklingen av det anmälda dödliga våldet i Sverige. Den utgör ett viktigt komplement till anmälningsstatistiken, där uppgifterna om dödligt våld är överskattade på grund av att de även inkluderar polisanmälda händelser som efter utredning visar sig vara annat än brott, exempelvis självmord, olyckor eller naturlig död. Statistiken är deskriptiv och ger inga fördjupade förklaringar till förändringar i nivå och struktur över tid. En mer detaljerad beskrivning av statistiken ges i kapitlet Beskrivning av statistiken.

Huvudresultat för 2024

I det här avsnittet ges en sammanfattning av huvudresultaten för konstaterade fall av dödligt våld: antal fall totalt, för kön och ålder, närstående relation, folkmängd, våldsmetod samt uppdelat på polisregionerna.

Konstaterade fall av dödligt våld

- År 2024 konstaterades 92 fall av dödligt våld i Sverige, vilket var 29 fall färre än 2023.
- Under den senaste tioårsperioden 2015–2024, har det totala antalet konstaterade fall av dödligt våld varierat mellan 92 och 124 fall per år.

Dödligt våld efter offrets kön och ålder

- Av de konstaterade fallen av dödligt våld 2024 var offret en kvinna eller flicka i 23 fall, vilket var 10 fall färre än 2023, och en man eller pojke i 69 fall (-19 fall jämfört med 2023).
- Andelen kvinnor och flickor som föll offer för dödligt våld 2024 uppgick till 25 procent, och andelen för män och pojkar uppgick till 75 procent. Motsvarande fördelning 2023 var 27 procent kvinnliga offer respektive 73 procent manliga offer.
- Merparten av det dödliga våldet under 2024, 82 fall (89 %), drabbade personer som var 18 år eller äldre. Resterande 10 fall (11 %) avsåg

personer under 18 år. För 2023 var fördelningen 104 fall (86 %) för personer 18 år eller äldre respektive 17 fall (14 %) för personer under 18 år.

Dödligt våld mot närstående

Närstående i parrelation

- Offer och förövare var eller hade varit närstående genom en parrelation i 13 av de konstaterade fallen av dödligt våld 2024, vilket var 3 fall fler än 2023. Andelen dödligt våld mot närstående i parrelation uppgick till 14 procent av samtliga konstaterade fall av dödligt våld. Motsvarande andel 2023 var 8 procent.
- Av de 13 fallen av dödligt våld i parrelation 2024 var offret en kvinna eller flicka i 11 fall (+1 fall jämfört med 2023), och i 2 fall var offret en man eller pojke (+2 fall jämfört med 2023). Andelen fall med kvinnligt offer i en parrelation motsvarade 48 procent av samtliga konstaterade fall av dödligt våld med kvinnligt offer. Andelen fall med manligt offer i en parrelation motsvarade 3 procent av samtliga konstaterade fall av dödligt våld med manligt offer.

Närstående genom släktskap eller familj (ej parrelation)

- Offer och förövare var eller hade varit närstående genom släktskap eller familj (ej parrelation) i 14 av de konstaterade fallen av dödligt våld 2024, vilket var 1 fall färre än 2023. Andelen dödligt våld mot närstående genom släktskap eller familj (ej parrelation) uppgick till 15 procent av samtliga konstaterade fall av dödligt våld. Motsvarande andel 2023 var 12 procent.
- I 7 av fallen avseende dödligt våld mot närstående genom släktskap eller familj (ej parrelation) var offret en kvinna eller flicka (-3 fall jämfört med 2023) och i resterande 7 fallen var offret en man eller pojke (+2 fall jämfört med 2023). Andelen fall med kvinnligt offer närstående genom släktskap eller familj (ej parrelation) motsvarade 30 procent av samtliga konstaterade fall av dödligt våld mot kvinnor och flickor, och andelen fall med manligt offer uppgick till 10 procent av samtliga konstaterade fall av dödligt våld mot män och pojkar.
- Av de totalt 14 fallen där offer och förövare var eller hade varit närstående genom släktskap eller familj (ej parrelation), var offret under 18 år i 5 av fallen och 18 år eller äldre i de resterande 9 fallen.

Dödligt våld relaterat till folkmängden

- Relaterat till folkmängden uppgick antalet konstaterade fall av dödligt våld 2024 till 0,9 fall per 100 000 invånare. Antalet för kvinnliga

offer var 0,4 fall per 100 000 kvinnliga invånare, och för manliga offer 1,3 fall per 100 000 manliga invånare.

- Under den senaste tioårsperioden 2015–2024, har det totala antalet konstaterade fall av dödligt våld relaterat till folkmängden varierat mellan 0,9 och 1,2 fall per 100 000 invånare på årsbasis.

Dödligt våld och våldsmetod

- År 2024 var skjutvapen den vanligaste våldsmetoden med 45 fall av dödligt våld, vilket var 8 fall färre än 2023, följt av kniv med 25 fall, 16 fall färre än 2023. Övriga våldsmetoder uppgick sammantaget till 22 fall av dödligt våld (-5 fall jämfört med 2023).
- Av samtliga konstaterade fall av dödligt våld 2024 uppgick andelen fall med skjutvapen till 49 procent, med kniv till 27 procent och med övriga våldsmetoder sammantaget till 24 procent. Motsvarande andelar 2023 var 44 procent för skjutvapen, 34 procent för kniv och 22 procent för övriga våldsmetoder.

Dödligt våld i polisregionerna

- Två polisregioner hade fler fall av dödligt våld 2024 jämfört med 2023; Syd (+6 fall) och Öst (+4 fall). Polisregion Väst hade oförändrat antal fall av dödligt våld 2024 jämfört med 2023. Övriga fyra polisregioner hade färre fall 2024 jämfört med 2023, där Stockholm (-19 fall) och Mitt (-12 fall) minskade mest, följt av Nord (-6 fall) och Bergslagen (-2 fall).
- Av de konstaterade fallen av dödligt våld 2024 anmäldes 59 fall i polisregionerna Stockholm, Väst och Syd sammantaget, vilket motsvarade 64 procent av samtliga konstaterade fall av dödligt våld. För 2023 var motsvarande antal 72 fall (60 %).
- Av de 45 fallen av dödligt våld med skjutvapen 2024, skedde 31 fall i polisregionerna Stockholm, Väst och Syd sammantaget, motsvarade 69 procent av samtliga konstaterade fall av dödligt våld med skjutvapen. För 2023 var motsvarande antal 35 fall av dödligt skjutvapenvåld (66 %).

Inledning

Statistiken över antalet anmälda brott som avser fullbordade mord, dråp och barnadråp ger en överskattad bild av det faktiska antalet fall av dödligt våld. I den statistiken redovisas samtliga anmälda händelser med dödlig utgång där det funnits anledning att utreda om dödligt våld kan ha varit dödsorsaken.¹ Många av dessa händelser visar sig efter utredning handla om något annat än dödligt våld, till exempel självmord, olyckor eller naturlig död. Skillnaden mellan antalet anmälda brott och konstaterade fall av dödligt våld har ökat över tid.² Det händer även att flera brottsanmälningar upprättas för ett och samma fall av misstänkt dödligt våld, vilket innebär att statistiken över anmälda brott kan innehålla dubletter. Vidare förekommer det att försök, förberedelse eller stämpling till mord eller dråp felaktigt registreras som fullbordade mord eller dråp. I statistiken över antal anmälda brott ingår även dödligt våld som begåtts utomlands, men som anmälts i Sverige.

Sammantaget innebär det att statistiken över anmälda brott är olämplig att använda som mått på det faktiska dödliga våldet, vad gäller både omfattning och utveckling. Det finns dock ett stort allmänt intresse av tillförlitlig information om det dödliga våldet i Sverige. Brottsförebyggande rådet (Brå) tar därför sedan 2002 årligen fram föreliggande statistik över konstaterat dödligt våld. För att kunna presentera en tillförlitlig statistik granskar Brå samtliga anmälningar om fullbordat dödligt våld som registrerats i Polismyndighetens respektive Åklagarmyndighetens ärendehanteringssystem under ett kalenderår (1 januari–31 december).

Resultatet från granskningen som presenteras i denna rapport utgör en del av den officiella kriminalstatistiken och bygger på den information som fanns tillgänglig fram till mitten av mars 2025, det vill säga året efter redovisningsårets slut.

Tolkning av statistiken

Vid tolkning av statistiken över konstaterade fall av dödligt våld, tänk på följande:

¹ Se Polismyndighetens riktlinjer om åtgärder vid dödsfall som kan ha orsakats av yttre påverkan m.m. 2016:14, Saknr. 414. <https://polisen.se/siteassets/dokument/riktlinjer/riktlinjer-om-atgarder-angaende-dodsfall-som-kan-ha-orsakats-av-yttre-paverkan.pdf/>

² Sedan granskningarna startade 2002 har andelen konstaterade fall av dödligt våld minskat från hälften till omkring en fjärdedel av samtliga anmälda brott rörande dödligt våld.

- Statistiken består av de fall av dödligt våld som upptäckts, anmälts till och registrerats av de brottsutredande myndigheterna. I statistiken ingår endast fall där gärningen har begåtts i Sverige.
- Med fall avses unika individer som fallit offer för dödligt våld. En händelse kan resultera i flera fall av dödligt våld, och då redovisas vart och ett av fallen separat i statistiken.
- Statistiken redovisar konstaterade fall av dödligt våld, det vill säga fall där det utifrån de brottsutredande myndigheternas beslut om de anmälda brotten och annan kompletterande information har kunnat fastslås att det med stor sannolikhet är dödligt våld som är dödsorsaken. Fall där det av olika skäl inte är möjligt att avgöra om det beror på dödligt våld eller inte, redovisas som oklara fall i statistiken.
- Statistiken utgår från registreringsdatumet för anmälan, och periodiseringen för statistiken är 1 januari–31 december för redovisningsåret. Det innebär att statistiken i enstaka fall kan innehålla fall där brottstidpunkten ligger före redovisningsåret. Tidigare registrerade fall, så kallade ”kalla fall”, som omregistrerats i systemen räknas dock inte in i statistiken.
- Statistiken utgår från brott som under det aktuella året registrerats som fullbordade mord, dråp, barnadrap eller vållande till annans död. Den omfattar inte andra typer av brott som eventuellt blir omrubricerade till dödligt våld efter att statistiken har tagits fram.
- Statistiken baseras på information i olika dokument som samlas in från de brottsutredande myndigheterna (anmälningar, slutredovisningsuppgifter, domar med mera) och på muntliga eller skriftliga kontakter med utredare och åklagare. Granskningen avgränsas till den information som finns tillgänglig vid tidpunkten för statistikens framställning. Omständigheter som framkommer därefter, och som skulle kunna påverka bedömningen av ärendena, kommer således inte med i statistiken.
- Eftersom statistiken om dödligt våld består av små tal, i synnerhet när den delas upp på underliggande variabler (exempelvis kön, relation eller region) ska tolkning av förändringar för enskilda år göras med försiktighet.

Begrepp och definitioner

I statistiken över konstaterade fall av dödligt våld används följande begrepp:

- Med **dödligt våld** avses i denna rapport fullbordade mord, dråp, barnadråp eller vållande till annans död genom misshandel. Fall som av rättsväsendet bedömts vara nödvärn ingår inte.
- Med **konstaterade fall** avses anmälda brott om dödligt våld (fall) där man kunnat fastslå att det med stor sannolikhet är dödligt våld som är dödsorsaken.
- Ett **fall** avser en unik individ som fallit offer för dödligt våld.
- **Kön** avser offrets juridiska kön.
- **Ålder** avser offrets ålder vid brottstidpunkten och redovisas i två klasser: Under 18 år respektive 18 år eller äldre.
- **Närstående relation** avser relationen mellan offret och misstänkt gärningsperson vid brottstillfället, och redovisas för nedanstående två kategorier;
 - Närstående i **parrelation** avser fall där offer och förövare antingen var närstående genom en parrelation vid tidpunkten för brottet eller tidigare har haft en sådan parrelation. Med parrelation avses både heterosexuella och samkönade relationer mellan personer (med eller utan barn) som är eller har varit gifta, sammanboende eller särboende, alternativt är eller har varit i uttalade relationer som flickvänner eller pojkvänner. Kortvarig dejting eller sporadiska sexuella relationer ingår inte i definitionen.
 - Närstående genom **släktskap eller familj** (ej parrelation) avser fall där offer och förövare var närstående genom släktskap eller familj (ej parrelation) vid tidpunkten för brottet eller tidigare har haft en sådan relation. Med relation genom släktskap eller familj (ej parrelation) avses barn, förälder, syskon eller annan släkt genom blodsband, adoption, ingifte eller sambo-/särboskap
- **Våldsmetod** avser det våld som orsakat själva dödsfallet. Uppföljning sker för tre kategorier; skjutvapen, kniv och övriga

våldsmetoder. Om fler än en våldsmetod bedömts ha varit dödande, gäller regeln att skjutvapen går före de övriga två kategorierna, medan kniv går före övriga våldsmetoder.

- Med **skjutvapen** avses alla skjutvapen som enligt vapenlagen (1996:67) är tillståndspliktiga.
 - Med **kniv** avses alla typer av stickande eller skärande föremål. Förutom kniv kan det exempelvis handla om skruvmejsel, sax eller glasskärva.
 - **Övriga våldsmetoder** kan exempelvis handla om trubbigt våld med eller utan tillhygge, strypning, kvävning, dränkning eller förgiftning.
- **Polisregion** avser den geografiska placeringen av de enheter inom myndigheterna som utreder ärendena, enligt Polismyndighetens och Åklagarmyndighetens regionindelning. I de allra flesta fall utreds anmälningar om mord och dråp i den region där brottet har begåtts.

För en mer detaljerad beskrivning av statistiken, se kapitlet Beskrivning av statistiken.

Resultat

Här redovisas huvudresultaten från statistiken över konstaterade fall av dödligt våld 2024³. Först redovisas nivå och utveckling av konstaterade fall av dödligt våld, totalt samt fördelat på kön och ålder. Sedan redovisas resultaten för dödligt våld mot närstående i parrelation respektive närstående genom släktskap eller familj (ej parrelation), antal per 100 000 invånare, våldsmetod samt dödligt våld i polisregionerna. Därefter redovisas resultat från andra studier om dödligt våld. Avslutningsvis redovisas övriga resultat från granskningen, bland annat det totala antalet händelser som anmäldes som dödligt våld under året och vilka källor som ligger till grund för resultatet. Statistiken är deskriptiv och ger inga fördjupade förklaringar till förändringar i nivå eller struktur över tid. En mer detaljerad beskrivning av statistiken ges i kapitlet Beskrivning av statistiken.

Nivå och utveckling av det dödliga våldet

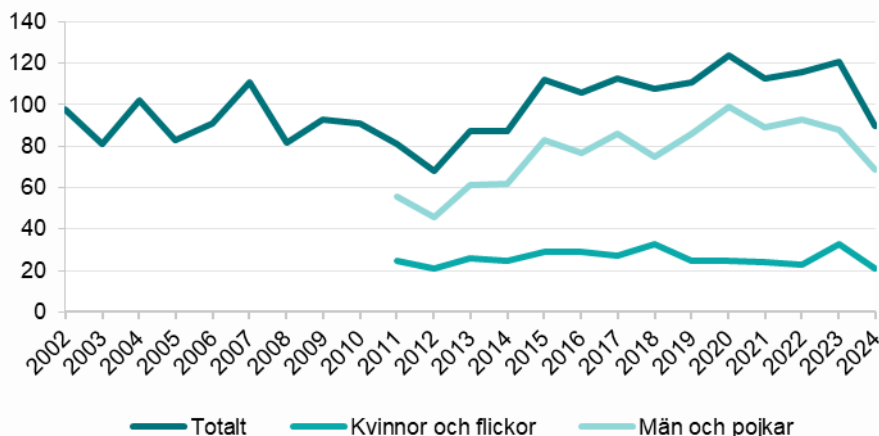
Under 2024 anmäldes och registrerades 507 händelser som fullbordade mord, dråp eller barnadråp, varav merparten efter utredning visade sig avse annat än dödligt våld (se avsnittet Övriga resultat från granskningen 2024). I Brås granskning konstaterades 92 fall av dödligt våld 2024, motsvarande 18 procent av samtliga händelser som anmäldes som fullbordade mord, dråp eller barnadråp under året. Antalet konstaterade fall av dödligt våld för 2024 var 29 färre än 2023, då antalet uppgick till 121 fall.

Sedan 2002, då Brå började ta fram statistiken, har nivån på antalet konstaterade fall av dödligt våld varierat mellan 68 och 124 fall per år. Utvecklingen för det dödliga våldet för hela perioden (2002–2024) kan grovt delas in i tre perioder. Den första perioden (2002–2008) präglas av stora svängningar i antalet offer för de enskilda åren från år till år, med en variation mellan 81 och 111 fall av konstaterat dödligt våld per år. Den andra perioden (2009–2014) präglas av mindre svängningar mellan de enskilda åren, där antalet fall av dödligt våld varit i intervallet 81 till 91 fall per år, undantaget 2012 års utfall på 68 fall. Under den tredje perioden (2015–2023) har antalet offer till följd av dödligt våld legat på en klart högre nivå än tidigare perioder, med en variation mellan 106 och 124 fall på årsbasis. Resultatet för 2024, med en nivå på 92 fall, avviker markant från trenden för den tredje perioden (2015–2023), men det är alldeles för tidigt

³ I text och tabeller är samtliga procenttal avrundade till heltal, så 12,2 procent blir till exempel 12 procent och 10,6 procent blir 11 procent. Alla beräkningar och uppgifter som utgör underlag till figurer baseras dock på ej avrundade siffror. För exakta sifferuppgifter, se de grundtabeller som finns på statistiksidorna på bra.se.

att avgöra om 2024 års utfall är början på en ny period eller om nedgången endast är tillfällig. (Se figur 1)

Figur 1. Antal konstaterade fall av dödligt våld, totalt och uppdelat på offrens kön 2002–2024. Uppgift om kön finns tillgänglig från 2011.



Dödligt våld och offrens kön samt ålder

Av samtliga 92 fall av dödligt våld 2024 var offret en kvinna eller flicka i 23 fall och en man eller pojke i 69 fall. Jämfört med 2023 var det 10 fall färre med ett kvinnligt offer och 19 fall färre med ett manligt offer.

Merparten av det dödliga våldet 2024 drabbade personer som var 18 år eller äldre vid brottstillfället (82 fall). Resterande 10 fall avsåg offer under 18 år.

Av de offer för dödligt våld som var 18 år eller äldre avsåg 18 fall kvinnor och 64 fall män (2023 var det 29 kvinnor och 75 män). För de fall av dödligt våld där offren var under 18 år 2024, var 5 flickor och 5 pojkar. (Se tabell 1)

Tabell 1. Antal konstaterade fall av dödligt våld, totalt och uppdelat på offrens kön och ålder, 2015–2024. Åldersindelning finns från och med 2018.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Totalt antal offer	112	106	113	108	111	124	113	116	121	92
Antal kvinnliga offer	29	29	27	33	25	25	24	23	33	23
Antal flickor under 18 år	.	.	.	4	2	2	0	0	4	5
Antal kvinnor, 18 år eller äldre	.	.	.	29	23	23	24	23	29	18
Antal manliga offer	83	77	86	75	86	99	89	93	88	69
Antal pojkar under 18 år	.	.	.	3	9	10	6	8	13	5
Antal män, 18 år eller äldre	.	.	.	72	77	89	83	85	75	64

Andelen kvinnliga offer för dödligt våld 2024 uppgick till 25 procent och andelen manliga offer till 75 procent. Motsvarande fördelning 2023 var 27 procent kvinnor respektive 73 procent män.

För senaste tioårsperioden (2015–2024) har andelen kvinnliga offer för dödligt våld varierat på årsbasis mellan 20 och 31 procent, och andelen manliga offer för dödligt våld har varierat mellan 69 och 80 procent. (Se tabell 2a)

Tabell 2a. Konstaterade fall av dödligt våld fördelat på offrens kön i procentandelar, 2015–2024.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Andel kvinnliga offer	26%	27%	24%	31%	23%	20%	21%	20%	27%	25%
Andel manliga offer	74%	73%	76%	69%	77%	80%	79%	80%	73%	75%
Summa	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

År 2024 uppgick andelen vuxna offer för dödligt våld (18 år eller äldre) till 89 procent, och resterande 11 procent avsåg minderåriga offer för dödligt våld (under 18 år).

För perioden 2018–2024 har de minderåriga offrens andel varierat mellan 5 och 14 procent. (Se tabell 2b)

Tabell 2b. Konstaterade fall av dödligt våld fördelat på offrens ålder i procentandelar, 2018–2024. Åldersindelning finns från och med 2018.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Andel offer under 18 år	6%	10%	10%	5%	7%	14%	11%
Andel offer 18 år eller äldre	94%	90%	90%	95%	93%	86%	89%
Summa	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Dödligt våld mot närstående

Uppföljning av dödligt våld och relation mellan offer och gärningsperson har sedan 2017 redovisats för relationstypen närstående i parrelation. I år (2024) utökas uppföljningen så att även dödligt våld mot närstående genom släktskap eller familj (ej parrelation) redovisas. Information om relationstypen närstående genom släktskap eller familj (ej parrelation) har tagits fram retroaktivt för åren 2019–2023.

Dödligt våld mot närstående i parrelation

För 2024 konstaterades 13 fall av dödligt våld där offer och förövare hade en parrelation vid tidpunkten för brottet eller hade haft en sådan relation tidigare. vilket andelsmässigt var 14 procent av samtliga fall av dödligt våld. Motsvarande utfall för 2023 var 10 fall (8 %). I samtliga 13 fallen 2024 var offer och misstänkt gärningsperson av motsatt kön.

Av de 13 fallen av dödligt våld i parrelation 2024 var offret en kvinna eller flicka i 11 fall (+1 fall jämfört med 2023), och i 2 fall var offret en man eller pojke (+2 fall jämfört med 2023). Andelen fall med kvinnligt offer i en parrelation motsvarade 48 procent av samtliga konstaterade fall av dödligt våld med kvinnligt offer. Andelen fall med manligt offer i en parrelation motsvarade 3 procent av samtliga konstaterade fall av dödligt våld med manligt offer. (Se tabellerna 3a och 3b)

Tabell 3a. Antal konstaterade fall av dödligt våld i närstående parrelation, totalt och uppdelat på offrens kön, 2017–2024.

	Närstående i parrelation totalt	Närstående i parrelation kvinnligt offer	Närstående i parrelation manligt offer
2017	11	10	1
2018	26	22	4
2019	18	16	2
2020	17	13	4
2021	19	15	4
2022	10	10	0
2023	10	10	0
2024	13	11	2

Tabell 3b. Andel dödligt våld i närstående parrelation av totalt antal konstaterade fall av dödligt våld, totalt och uppdelat på offrens kön, 2017–2024.

	Andel offer i en parrelation av totalt antal offer	Andel kvinnliga offer i en parrelation av totalt antal kvinnliga offer	Andel manliga offer i en parrelation av totalt antal manliga offer
2017	10%	37%	1%
2018	24%	67%	5%
2019	16%	64%	2%
2020	14%	52%	4%
2021	17%	63%	4%
2022	9%	43%	0%
2023	8%	30%	0%
2024	14%	48%	3%

För hela perioden (2017–2024) har antalet kvinnliga offer för dödligt våld i en parrelation varierat mellan 10 och 22 fall, med ett årsgenomsnitt på 13 fall. Antalet manliga offer för dödligt våld i en parrelation har varierat mellan 0 och 4 fall, med ett årsgenomsnitt på 2 fall. Antalet offer i en parrelation (kvinnlige och manlige offer sammantaget) har haft ett årsgenomsnitt på 16 fall för perioden 2017–2024.

Brå genomför även fördjupade studier om dödligt våld i Sverige, och enligt senaste rapporten⁴ låg antalet fall av dödligt våld i en parrelation under en lång period (hela 1990-talet och större delen av 2000-talet) på i genomsnitt 20 fall per år, för att sedan minska till i genomsnitt 16 fall per år efter 2010.

Dödligt våld mot närstående genom släktskap eller familj (ej parrelation)⁵

För 2024 konstaterades 14 fall av dödligt våld där offer och förövare var närstående genom släktskap eller familj (ej parrelation) vid tidpunkten för brottet eller haft sådan relation tidigare, vilket andelsmässigt utgjorde 16 procent av samtliga fall av dödligt våld. För 2023 uppgick antalet till 15 fall med en andel motsvarande 12 procent. (Se tabell 3c)

Tabell 3c. Antal konstaterade fall av dödligt våld mot närstående genom släktskap eller familj (ej parrelation), totalt och uppdelat på offrets kön, 2019–2024.

	Närstående genom släktskap eller familj (ej parrelation), totalt	Närstående genom släktskap eller familj (ej parrelation), kvinnligt offer	Närstående genom släktskap eller familj (ej parrelation), manligt offer
2019	10	2	8
2020	16	5	11
2021	10	3	7
2022	11	4	7
2023	15	10	5
2024	14	7	7

Av de 14 fallen av dödligt våld mot närstående genom släktskap eller familj (ej parrelation) 2024 rörde det sig om ett kvinnligt offer i 7 fall (-3 fall jämfört med 2023) och ett manligt offer i resterande 7 fall (+2 fall jämfört med 2023). De 7 fallen med kvinnligt offer motsvarade 30 procent av samtliga konstaterade fall av dödligt våld med kvinnligt offer, medan motsvarande andel för de 7 manliga offren utgjorde 10 procent av samtliga konstaterade fall av dödligt våld med manligt offer. (Se tabell 3d)

⁴ Se Rapport 2024:6 Dödligt våld i Sverige sedan 1990 (s. 46), vilken finns tillgänglig på www.bra.se/publikationer

⁵ Från och med 2019 redovisas antalet konstaterade fall av dödligt våld där offer och förövare var närstående genom släktskap eller familj (ej parrelation) vid brottstidpunkten, eller hade haft en sådan relation före brottstidpunkten (för detaljerad information, se kapitlet Beskrivning av statistiken).

Tabell 3d. Andel konstaterade fall av dödligt våld där offer och förövare var närstående genom släktskap eller familj (ej parrelation) vid brottstidpunkten, eller hade haft en sådan relation före brottstidpunkten av totalt antal konstaterade fall av dödligt våld, totalt samt uppdelat på offrens kön, 2019–2024.

	Andel offer, närstående genom släktskap eller familj (ej parrelation) av totalt antal offer	Andel kvinnliga offer, närstående genom släktskap eller familj (ej parrelation) av totalt antal kvinnliga offer	Andel manliga offer, närstående genom släktskap eller familj (ej parrelation) av totalt antal manliga offer
2019	9%	8%	9%
2020	13%	20%	11%
2021	9%	13%	8%
2022	9%	17%	8%
2023	12%	30%	6%
2024	16%	30%	10%

Av de totalt 14 fallen där offer och förövare var eller hade varit närstående genom släktskap eller familj (ej parrelation), var offret under 18 år i 5 av fallen och 18 år eller äldre i de resterande 9 fallen. (Se tabell 3e)

I de fall av dödligt våld som rör offer under 18 år är det vanligtvis en förälder till offret som är förövare, Då offret är 18 år eller äldre är det vanligtvis precis tvärtom, dvs förövaren är ett vuxet barn till offret.

Tabell 3e. Antal konstaterade fall av dödligt våld där offer och förövare var eller varit närstående genom släktskap eller familj (ej parrelation), totalt och uppdelat på offrens ålder, 2019–2024.

	Närstående genom släktskap eller familj (ej parrelation), totalt	Närstående genom släktskap eller familj (ej parrelation), offret under 18 år	Närstående genom släktskap eller familj (ej parrelation), offret 18 år eller äldre
2019	10	5	5
2020	16	4	12
2021	10	3	7
2022	11	4	7
2023	15	5	10
2024	14	5	9

Dödligt våld i relation till befolkningen

I relation till 100 000 invånare i befolkningen⁶ konstaterades 0,9 fall av dödligt våld 2024, vilket var lägre än 2023 (1,1 fall).

För perioden 2015–2024 har det totala antalet konstaterade fall av dödligt våld relaterat till folkmängden varierat mellan 0,9 och 1,2 fall per 100 000 invånare.

År 2024 uppgick antalet kvinnliga offer för dödligt våld till 0,4 per 100 000 kvinnliga invånare, vilket var lägre jämfört med 2023 (0,6). Motsvarande antal för manliga offer var 1,3 per 100 000 manliga invånare, vilket var lägre än 2023 (1,7).

Under perioden 2015–2024 har antalet kvinnliga offer per 100 000 invånare varierat mellan 0,4 fall som lägst och 0,7 som högst. För manliga offer per 100 000 invånare har variationen legat mellan 1,3 och 1,9 fall. (Se tabell 4)

Tabell 4. Antal konstaterade fall av dödligt våld per 100 000 invånare, totalt och uppdelat på offrens kön för 2015–2024.

	Totalt antal offer per 100 000 invånare	Antal kvinnliga offer per 100 000 kvinnliga invånare	Antal manliga offer per 100 000 manliga invånare
2015	1,1	0,6	1,7
2016	1,1	0,6	1,5
2017	1,1	0,5	1,7
2018	1,1	0,7	1,5
2019	1,1	0,5	1,7
2020	1,2	0,5	1,9
2021	1,1	0,5	1,7
2022	1,1	0,4	1,8
2023	1,1	0,6	1,7
2024	0,9	0,4	1,3

Dödligt våld och våldsmetod

År 2024 var skjutvapen den vanligaste våldsmetoden med 45 fall av dödligt våld, vilket var 8 fall färre än 2023. Näst vanligast var kniv⁷ med 25 fall, 16 fall färre än 2023. Övriga våldsmetoder uppgick sammantaget till 22 fall av dödligt våld (-5 fall jämfört med 2023).

⁶ Beräkningen är baserad på medelfolkmängden i Sverige. Källa: Statistiska centralbyrån.

⁷ Med kniv avses alla typer av stickande eller skärande föremål. Förutom kniv kan det exempelvis handla om skruvmejsel, sax eller glasskärva.

I de fall där skjutvapen användes 2024 var dödsoffret en kvinna eller flicka i 5 fall och en man eller pojke i resterande 40 fall. Motsvarande fördelning 2023 var 7 fall med kvinnligt offer och 46 fall med manligt offer.

Antalet fall med kniv där dödsoffret var en kvinna eller flicka uppgick 2024 till 6 fall (-7 fall jämfört med 2023) och då det rörde sig om ett manligt offer för dödligt knivvåld uppgick antalet till 19 fall (-9 fall).

För övriga våldsmetoder uppgick kvinnliga offer 2024 till 12 fall (-1 fall) och manliga offer till 10 fall (-4 fall). (Se tabell 5a)

Tabell 5a. Antal konstaterade fall av dödligt våld uppdelat på våldsmetod och offrens kön, 2015–2024. Indelning på våldsmetoderna kniv respektive övrig våldsmetod finns från och med 2019.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Totalt antal offer	112	106	113	108	111	124	113	116	121	92
Med skjutvapen	33	30	40	43	45	48	46	63	53	45
Med skjutvapen, kvinnligt offer	2	2	1	1	5	7	2	1	7	5
Med skjutvapen, manligt offer	31	28	39	42	40	41	44	62	46	40
Med kniv⁸	41	52	42	35	41	25
Med kniv, kvinnligt offer	7	10	14	12	13	6
Med kniv, manligt offer	34	42	28	23	28	19
Övrig våldsmetod	25	24	25	18	27	22
Övrig våldsmetod, kvinnligt offer	13	8	8	10	13	12
Övrig våldsmetod, manligt offer	12	16	17	8	14	10

Andelen fall med skjutvapen uppgick 2024 till 49 procent av samtliga konstaterade fall av dödligt våld, vilket var högre än 2023 (44 %). Andelen för kniv uppgick till 27 procent (motsvarande andel 2023 var 34 %). Andelen för övriga våldsmetoder var något högre än föregående år, med en andel på 24 procent 2024 jämfört med 22 procent 2023. (Se tabell 5b)

⁸ Med kniv avses alla typer av stickande eller skärande föremål. Förutom kniv kan det exempelvis handla om skruvmejsel, sax eller glasskärva.

Tabell 5b. Konstaterade fall av dödligt våld fördelat på våldsmetod och offrens kön i procentandelar, 2015–2024. Indelning på våldsmetoderna kniv respektive övrig våldsmetod finns från och med 2019.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Med skjutvapen	29%	28%	35%	40%	41%	39%	41%	54%	44%	49%
Med skjutvapen, kvinnligt offer	2%	2%	1%	1%	5%	6%	2%	1%	6%	5%
Med skjutvapen, manligt offer	28%	26%	35%	39%	36%	33%	39%	53%	38%	43%
Med kniv	37%	42%	37%	30%	34%	27%
Med kniv, kvinnligt offer	6%	8%	12%	10%	11%	7%
Med kniv, manligt offer	31%	34%	25%	20%	23%	21%
Övrig våldsmetod	23%	19%	22%	16%	22%	24%
Övrig våldsmetod, kvinnligt offer	12%	6%	7%	9%	11%	13%
Övrig våldsmetod, manligt offer	11%	13%	15%	7%	12%	11%
Summa	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Nivå och utveckling av det dödliga våldet i polisregionerna

Två polisregioner hade fler fall av dödligt våld 2024 jämfört med 2023, Syd (+6 fall) och Öst (+4 fall). Polisregion Väst hade oförändrat antal fall av dödligt våld 2024 jämfört med 2023. Övriga fyra polisregioner hade färre fall 2024 i jämförelse med 2023, där Stockholm (-19 fall) och Mitt (-12 fall) minskade mest, följt av Nord (-6 fall) och Bergslagen (-2 fall).

Av de konstaterade fallen av dödligt våld 2024 anmäldes 59 fall i polisregionerna Stockholm, Väst och Syd sammantaget, vilket motsvarade 64 procent av samtliga konstaterade fall av dödligt våld. För 2023 var motsvarande antal 72 fall (60 %). (Se tabell 6)

Tabell 6. Antal konstaterade fall av dödligt våld, totalt och per polisregion, 2015–2024.

	Hela landet	Nord	Mitt	Stockholm	Öst	Väst	Syd	Bergslagen
2015	112	10	5	27	11	34	18	7
2016	106	2	13	26	10	17	30	8
2017	113	5	9	50	5	18	17	9
2018	108	4	10	28	10	24	24	8
2019	111	11	14	34	7	18	19	8
2020	124	10	9	45	13	21	19	7
2021	113	8	5	41	14	17	18	10
2022	116	6	9	38	8	19	30	6
2023	121	9	16	44	15	15	13	9
2024	92	3	4	25	19	15	19	7

Polisregion och offrens kön

Antalet kvinnliga offer för dödligt våld i polisregionerna Stockholm, Väst och Syd uppgick sammantaget till 14 fall 2024 (-4 fall jämfört med 2023), medan antalet kvinnliga offer i de övriga polisregionerna uppgick till 9 fall

(-6 fall). I de tre polisregionerna Stockholm, Väst och Syd sammantaget uppgick antalet manliga offer till 45 fall (-9 fall jämfört med 2023) och i de övriga polisregionerna uppgick antalet manliga offer till 24 fall (-10 fall). (Se tabell 7a)

Tabell 7a. Antal konstaterade fall av dödligt våld uppdelat på Storstad (avser polisregionerna Stockholm, Väst och Syd sammantaget) respektive Övriga (avser polisregionerna Nord, Mitt, Öst och Bergslagen sammantaget), totalt och utifrån offrens kön, 2015–2024.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Hela landet, totalt	112	106	113	108	111	124	113	116	121	92
Storstad	79	73	85	76	71	85	76	87	72	59
Storstad, kvinnliga offer	13	17	16	23	15	17	16	15	18	14
Storstad, manliga offer	66	56	69	53	56	68	60	72	54	45
Övriga	33	33	28	32	40	39	37	29	49	33
Övriga, kvinnliga offer	16	12	11	10	9	8	8	8	15	9
Övriga, manliga offer	17	21	17	22	31	31	29	21	34	24

Andelen kvinnliga offer för dödligt våld var oförändrat i polisregionerna Stockholm, Väst och Syd sammantaget, men lägre i de övriga polisregionerna 2024 jämfört med 2023. Även andelen manliga offer i de övriga polisregionerna var lägre 2024 än 2023, medan andelen manliga offer i polisregionerna Stockholm, Väst och Syd sammantaget var högre 2024 än 2023. (Se tabell 7b)

Tabell 7b. Andel konstaterade fall av dödligt våld fördelat på Storstad (avser polisregionerna Stockholm, Väst och Syd sammantaget) respektive Övriga (avser polisregionerna Nord, Mitt, Öst och Bergslagen sammantaget), totalt och utifrån offrens kön, 2015–2024.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Storstad	71%	69%	75%	70%	64%	69%	67%	75%	60%	64%
Storstad, kvinnliga offer	12%	16%	14%	21%	14%	14%	14%	13%	15%	15%
Storstad, manliga offer	59%	53%	61%	49%	50%	55%	53%	62%	45%	49%
Övriga	29%	31%	25%	30%	36%	31%	33%	25%	40%	36%
Övriga, kvinnliga offer	14%	11%	10%	9%	8%	6%	7%	7%	12%	10%
Övriga, manliga offer	15%	20%	15%	20%	28%	25%	26%	18%	28%	26%
Summa	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Polisregion och dödligt våld per 100 000 invånare

Antalet fall av dödligt våld per 100 000 invånare låg 2024 på 0,9 fall för hela landet, och på polisregionnivå låg antalet fall i intervallet 0,3 (Nord) och 1,7 (Öst). För perioden 2015–2024 har nivåerna av dödligt våld per 100 000 invånare i polisregionerna varierat mellan enskilda år, som lägst 0,2 (Nord, 2016) och som högst 2,1 (Stockholm, 2017). (Se tabell 8)

Tabell 8. Antal konstaterade fall av dödligt våld per 100 000 invånare, totalt och per polisregion, 2015–2024.

	Hela landet	Nord	Mitt	Stockholm	Öst	Väst	Syd	Bergslagen
2015	1,1	1,1	0,6	1,2	1,0	1,7	1,0	0,8
2016	1,1	0,2	1,4	1,1	0,9	0,9	1,6	0,9
2017	1,1	0,6	1,0	2,1	0,4	0,9	0,9	1,0
2018	1,1	0,4	1,1	1,2	0,9	1,2	1,2	0,9
2019	1,1	1,2	1,5	1,4	0,6	0,9	1,0	0,9
2020	1,2	1,1	0,9	1,8	1,1	1,0	1,0	0,8
2021	1,1	0,9	0,5	1,6	1,2	0,8	0,9	1,1
2022	1,1	0,7	0,9	1,5	0,7	0,9	1,5	0,7
2023	1,1	1,0	1,6	1,7	1,2	0,8	0,6	1,0
2024	0,9	0,3	0,4	1,0	1,7	0,7	0,9	0,8

Polisregion och våldsmetod

Dödligt våld med skjutvapen uppgick 2024 till 31 fall i polisregionerna Stockholm, Väst och Syd sammantaget, vilket var 4 fall färre än 2023, och för de övriga regionerna till 14 fall 2024 (-4 fall). Dödligt våld med kniv uppgick 2024 till 14 fall i polisregionerna Stockholm, Väst och Syd sammantaget, vilket var 11 fall färre än 2023 och för de övriga regionerna till 11 fall (-5 fall). (Se tabell 9)

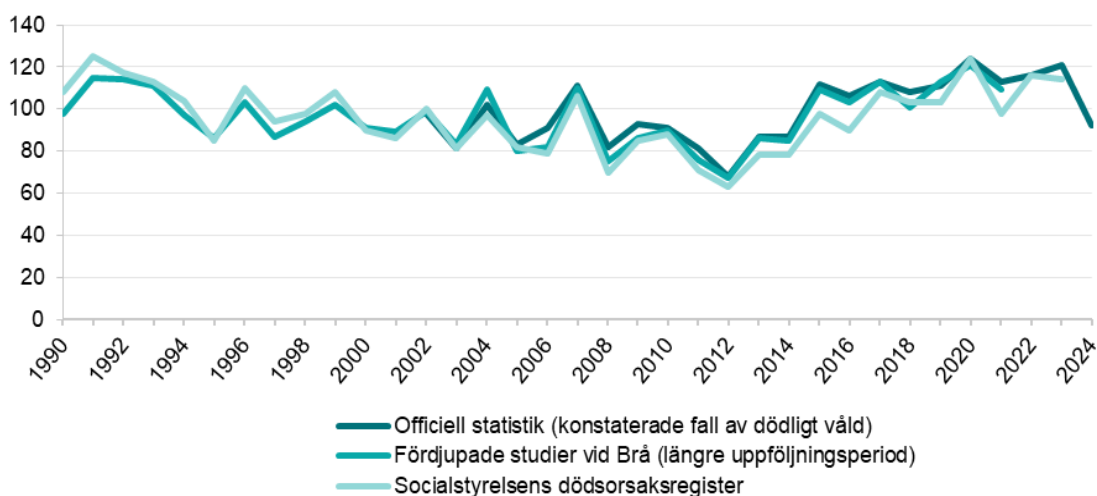
Tabell 9. Antal konstaterade fall av dödligt våld fördelat på Storstad (avser polisregionerna Stockholm, Väst och Syd sammantaget) och på Övriga (avser polisregionerna Nord, Mitt, Öst och Bergslagen sammantaget), totalt och efter våldsmetod, 2015–2024. Indelning på våldsmetoderna kniv respektive övrig våldsmetod finns från och med 2019.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Hela landet, totalt	112	106	113	108	111	124	113	116	121	92
Storstad	79	73	85	76	72	85	76	87	72	59
Storstad, skjutvapen	31	26	34	33	32	33	33	50	35	31
Storstad, kniv	25	36	30	23	25	14
Storstad, övrig våldsmetod	15	16	13	14	12	14
Övriga	33	33	28	32	39	39	37	29	49	33
Övriga, skjutvapen	2	4	6	10	13	15	13	13	18	14
Övriga, kniv	16	16	12	12	16	11
Övriga, övrig våldsmetod	10	8	12	4	15	8

Det dödliga våldet i andra studier

Vid sidan av den officiella statistiken över konstaterade fall av dödligt våld har Brå genomfört fördjupade studier av det dödliga våldet sedan 1990-talet och hitintills fram till 2021. I det längre perspektivet visar studierna en nedåtgående trend av våld med dödlig utgång fram till 2012, för att sedan vända uppåt från 2013 och framåt. Statistik från Socialstyrelsens dödsorsaksregister visar en likartad trend. (Se figur 2)

Figur 2. Konstaterade fall av dödligt våld med kort och lång uppföljningstid samt dödsorsaksstatistik, 1990–2024.



Övriga resultat från granskningen 2024

I denna statistik har samtliga brottsanmälningar avseende fullbordade mord och dråp, barnadråp samt vållande till annans död (exklusive de fall som inträffar i trafiken eller på arbetsplatser) som anmäldes 2024 granskats. Totalt har 696 brottsanmälningar granskats, varav 507 var anmälda brott som registrerats som fullbordat mord, dråp eller barnadråp.

Granskningen har resulterat i sammantaget 92 konstaterade fall av dödligt våld, motsvarande 18 procent av de anmälda brotten avseende fullbordade mord, dråp och barnadråp (507 anmälda brott⁹). De konstaterade fallen av dödligt våld 2024 inkluderar 1 fall som registrerats som vållande till annans död genom misshandel. I tabell 10 redogörs för innehållet i de 696 granskade brottsanmälningarna.

⁹ Anmälningar om vållande till annans död kan inkludera händelser där vållande till annans död har skett till följd av misshandel. Oftast registreras den typen av händelse som ett mord eller dråp men det kan föreligga omständigheter som gör att så inte är fallet. Det rör sig om 0–4 ärenden per år.

Tabell 10. Innehållet i brottsanmälningar om fullbordade mord, dråp, barnadråp och vållande till annans död, 2024.

Kategorier	Antal	Andel
Dödligt våld i Sverige	92	13%
Oklart om dödligt våld föreligger	9	1%
Brottsplats utomlands	17	2%
Försök, förberedelse eller stämpling till mord/dråp	24	3%
Dubbelregistreringar	22	3%
Kalla fall	19	3%
Övrig händelse, ej dödligt våld	513	74%
Totalt	696	100%

Utöver de 92 fall som avsåg konstaterade fall av dödligt våld 2024, var det vid tidpunkten för sammanställningen av statistiken i 9 fall oklart om det rörde sig om dödligt våld eller inte.

Av de anmälda brotten 2024 avsåg 24 fall försök, förberedelse eller stämpling till mord eller dråp som felaktigt registrerats som fullbordade brott.

I 19 fall handlade det om så kallade ”kalla fall”, det vill säga gamla ouppklarade mord- eller dråpären den som av tekniska skäl behövs nyregistreras i Polisens ärendehanteringssystem under 2024.¹⁰ Dessa ingår inte i årets statistik över konstaterade fall av dödligt våld.

I 17 fall var brottsplatsen utomlands (vilka inte granskats närmare) och i 22 fall rörde det sig om dubbelregistreringar.

I kategorin Övrig händelse, ej dödligt våld (513 brott) finns fall som avsåg andra typer av händelser, till exempel naturlig död, olyckor eller självmord. Även anmälda brott om vållande till annans död (ej genom misshandel) ingår här.

Källor till granskningen av brottsanmälningarna

För att kunna bedöma om en anmäld händelse utgör ett fall av dödligt våld använder Brå flera olika källor. I tabell 11 redovisas vilken huvudsaklig informationskälla som resultatet från granskningen har baserats på. För

¹⁰ Preskriptionen för mord och dråp avskaffades 2010, och inom Polisen fattades ett beslut 2012 om att ouppklarade ärenden om dödligt våld bör hållas öppna. Den 1 januari 2015 omvandlades Polisens organisation till en enda polismyndighet i Sverige, och de tidigare länsmyndigheterna upphörde. För att dessa ärenden skulle kunna överföras till den nya Polismyndigheten, krävdes att de tekniskt sett nyanmäldes i Polisens nationella ärendehanteringssystem, vilket innebar att de därmed inkom till Brå på nytt. Initialt gällde detta för ärenden som anmäldes 1985–1995, men vartefter har årsintervallet utökats.

mer information om metod och genomförande, se kapitlet Beskrivning av statistiken.

Tabell 11. Huvudsaklig informationskälla vid bedömning av om det rört sig om dödligt våld eller inte, 2024.

	Totalt	Konstaterade fall av dödligt våld	Oklart om dödligt våld föreligger	Anmält brott som begåtts utomlands	Övrig händelse, ej dödligt våld
Brottsanmälan	60	0	0	5	55
Slutredovisningsuppgift	364	0	0	9	355
Polis och/eller åklagare	236	59	6	3	168
Dom (tingsrätt eller hovrätt)	36	33	3	0	0
Totalt	696	92	9	17	578

Nedan görs en utförligare beskrivning av de olika informationskällor som förekommer i tabell 11.

Brottsanmälan

Exempel på ärenden som endast bedömdes utifrån informationen på brottsanmälan är felregistreringar gällande försök, förberedelse eller stämpling till mord eller dråp, ärenden där brottsplatsen är utomlands och så kallade ”kalla fall”.

Av de totalt 696 anmälda brott som granskades 2024 baserades bedömningen enbart på information i brottsanmälan i 60 fall (9 % av samtliga fall), vilket var något lägre än 2023 (77 fall, 11 %).

Slutredovisningsuppgift

Slutredovisningsuppgiften innehåller information om vilket beslut som har fattats för brottet, till exempel att förundersökningen läggs ner eller att förundersökningen redovisas till åklagare. I många fall ger beslutet i slutredovisningen tillräcklig information för att man ska kunna avgöra om ärendet avser dödligt våld eller inte. Det gäller exempelvis vid nedläggningsbesluten ”gärningen är inte brottslig” och ”ej anledning att anta att brott som faller under allmänt åtal har begåtts”, eller när ärendet har redovisats till åklagare för beslut i åtalsfrågan.

År 2024 var slutredovisningsuppgiften huvudsaklig källa till bedömningen i 364 fall (52 % av samtliga fall), vilket var fler jämfört med 2023 (290 fall, 42 %).

Kontakt med polis eller åklagare

Polis eller åklagare har kontaktats för att inhämta information till bedömningen i två olika typer av fall:

- pågående ärenden där informationen i brottsanmälan inte räcker till för att avgöra om det rör sig om dödligt våld eller för att hämta in kompletterande uppgifter, exempelvis om relation mellan offer och misstänkt gärningsperson.
- avslutade ärenden där vare sig informationen i brottsanmälan eller slutredovisningsuppgiften räcker för att antingen bedöma dödsorsak, relation mellan offer och misstänkt gärningsperson eller båda.

I 236 fall (34 %) har kodningen gjorts efter kontakt med polis eller åklagare, vilket var lägre både till antal och andel jämfört med 2023 (274 fall, 40 %). Av dessa 236 fall avsåg 171 fall där det inte rört sig om dödligt våld, för 59 fall rörde det sig om dödligt våld och för resterande 6 fall gick det vid tidpunkten för granskningen inte att bedöma om dödligt våld förekommit eller inte. I de fall där det funnits ett utvidgat rättsmedicinskt utlåtande från Rättsmedicinalverket (RMV) har det använts som stöd i bedömningen, utöver de uppgifter som Polisen eller åklagare lämnat om fallet.

Dom

År 2024 kodades 33 fall som konstaterat dödligt våld, baserat på en tingsrätts- eller hovrättsdom där en eller flera gärningspersoner dömts för mord, dråp eller vållande till annans död i kombination med misshandel. Motsvarande antal för 2023 var 44 fall.

I de fall en tingsrättsdom blivit överklagad till en hovrätt men inte avgjorts, bedöms ärendet som dödligt våld eller som ”oklart om dödligt våld föreligger” beroende på informationen i tingsrättsdomen. Den bedömningen görs exempelvis i de fall där dödssätt eller dödsorsak inte kunnat fastställas, och utredningen därför inte har lett till en fällande dom.

Beskrivning av statistiken

Detta kapitel beskriver innehållet i och uppbyggnaden av statistiken över konstaterade fall av dödligt våld. Varje fall motsvarar en unik individ som fallit offer för dödligt våld. Ett ärende (en brottsanmälan) kan dock omfatta flera fall, och då räknas varje fall separat.

Statistikens ändamål

Syftet med den officiella statistiken över konstaterade fall av dödligt våld är att redovisa en tillförlitlig uppgift om nivå och utveckling av det dödliga våldet i Sverige. Statistiken har tagits fram sedan 2002 med anledning av att det antal händelser (fullbordade mord, dråp och barnadrap) som redovisas i statistiken över anmälda brott ger en kraftigt överskattad bild av det faktiska antalet fall av dödligt våld. Det beror på att statistiken över anmälda brott omfattar samtliga anmälda händelser med dödlig utgång där det funnits anledning att utreda om dödligt våld kan ha varit dödsorsaken. Många av dessa händelser visar sig efter utredning handla om något annat än dödligt våld, till exempel självmord, olycka eller naturlig död. Det händer även att flera brottsanmälningar upprättas för ett och samma fall av misstänkt dödligt våld, vilket innebär att statistiken över anmälda brott kan innehålla dubletter. Vidare förekommer det att försök, förberedelse eller stämpling till mord eller dråp felaktigt registreras som fullbordade mord eller dråp. I anmälningsstatistiken ingår även anmält dödligt våld som begåtts utomlands, men som anmälts i Sverige.

Statistiken utgår från anmälningsstatistiken, och är därmed avgränsad till de variabler som redovisas i statistiken över anmälda brott (kön, region och med eller utan skjutvapen). Som komplement mäts även variablerna ålder, relation mellan offer och förövare samt våldsmetod, men endast i statistiken över konstaterade fall av dödligt våld.

Statistiken över konstaterade fall av dödligt våld är deskriptiv och ger inga fördjupade förklaringar till förändringar i nivå och struktur över tid. Den används för allmän information och som underlag för utredning och forskning om det dödliga våldet. Statistiken rapporteras även till bland annat EU (Eurostat) och FN (inom ramen för United Nations Survey of Crime Trends and Operations of Criminal Justice Systems, UN-CTS).

Statistikens innehåll

Sedan 2002 tar Brå årligen fram separat statistik över konstaterade fall av dödligt våld, som bygger på granskning av samtliga brottsanmälningar

avseende fullbordade mord, dråp, barnadrap och vållande till annans död (exklusive de fall som inträffar i trafiken eller på arbetsplatser). Avsikten med statistiken är som nämnts ovan att kunna presentera tillförlitliga uppgifter om det årliga antalet anmälda fall av dödligt våld. De anmälda brotten om vållande till annans död undersöks för att kontrollera om det bland dem finns fall som avser specifikt vållande till annans död genom misshandel (vilka ska kodas av polispersonal som fullbordat mord/dråp).

Kön och ålder

Statistiken över konstaterade fall av dödligt våld redovisas på offrets juridiska kön och offrets ålder vid brottstidpunkten, uppdelat på de två åldersgrupperna *Under 18 år* respektive *18 år eller äldre*.

Närstående relation

Statistiken över konstaterade fall av dödligt våld redovisas efter huruvida offer och misstänkt förövare hade en närstående relation vid brottstillfället eller haft en sådan tidigare, och redovisas för nedanstående två kategorier;

- Närstående i **parrelation** avser fall där offer och förövare antingen var närstående genom en parrelation vid tidpunkten för brottet eller tidigare har haft en sådan parrelation. Med parrelation avses både heterosexuella och samkönade relationer mellan personer (med eller utan barn) som är eller har varit gifta, sammanboende eller särboende, alternativt är eller har varit i uttalade relationer som flickvänner eller pojkvänner. Kortvarig dejting eller sporadisk sexuell relationer ingår inte i definitionen.
- Närstående genom **släktskap eller familj** (ej parrelation) avser fall där offer och förövare var närstående genom släktskap eller familj (ej parrelation) vid tidpunkten för brottet eller tidigare har haft en sådan relation. Med relation genom släktskap eller familj (ej parrelation) avses barn, förälder, syskon eller annan släkt genom blodsband, adoption, ingifte eller sambo-/ särboskap.

Våldsmetod

Statistiken över konstaterade fall av dödligt våld redovisas efter vilken våldsmetod som orsakat själva dödsfallet. Uppföljning sker för tre kategorier; skjutvapen, kniv och övriga våldsmetoder. Om fler än en våldsmetod bedömts ha varit dödande, gäller regeln att skjutvapen går före de övriga två kategorierna, medan kniv går före övriga våldsmetoder.

- Med **skjutvapen** avses alla skjutvapen som enligt vapenlagen (1996:67) är tillståndspliktiga.

- Med **kniv** avses alla typer av stickande eller skärande föremål. Förutom kniv kan det exempelvis handla om skruvmejsel, sax eller glasskärva.
- **Övriga våldsmetoder** kan exempelvis handla om trubbigt våld med eller utan tillhygge, strypning, kvävning, dränkning eller förgiftning.

Polisregional fördelning

Statistiken över konstaterade fall av dödligt våld redovisas för hela landet och per polisregion. Redovisningen efter polisregion är baserad på Polismyndighetens geografiska indelning, som infördes den 1 januari 2015 i samband med polisens nya organisation. Omorganisationen innebar att de tidigare 21 länspolismyndigheterna slogs ihop till en myndighet, indelad i sju polisregioner. Åklagarmyndigheten anpassade samtidigt sin organisation till motsvarande områden. Från och med 2015 redovisas statistiken efter de sju polisregionerna i stället för som tidigare, efter länspolismyndighet.

I figur 3 och tabell 12 nedan redovisas de nuvarande polisregionerna, de län som ingår i respektive polisregion samt folkmängd i regionerna.

Figur 3. Polisens regionindelning från och med 2015



Tabell 12. Länens indelning i polisregioner och befolkningsmängd i respektive polisregion 2024.

Polisregion	Län	Befolkningsmängd 2024 ¹¹
Nord	Jämtland, Norrbotten, Västerbotten och Västernorrland	904 055
Mitt	Gävleborg, Uppsala och Västmanland	973 628
Stockholm	Stockholm och Gotland	2 534 278
Öst	Jönköping, Södermanland och Östergötland	1 143 997
Väst	Västra Götaland och Halland	2 117 895
Syd	Skåne, Blekinge, Kalmar och Kronoberg	2 035 552
Bergslagen	Dalarna, Värmland och Örebro	878 305

¹¹ Källa: Statistiska centralbyrån.

Insamling och bearbetning

Grundmaterial och datainsamling

Statistiken över konstaterade fall av dödligt våld baseras på de uppgifter om anmälda brott som polis och åklagare registrerar i sina ärendehanteringssystem. Granskningen omfattar samtliga anmälda brott med brottsrubriceringarna fullbordat mord/dråp (brottskoderna 0310–0313), barnadråp (brottskod 0309) och vållande till annans död (brottskod 0392). För bedömningen av de anmälda brotten samlas kompletterande uppgifter in (se avsnittet Datainsamling nedan).

Klassificering av brott

I samband med att ett brott registreras hos Polisen, klassificeras det i enlighet med regler som utfärdas av Brå i samråd med Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten och Tullverket. Regler och anvisningar för klassificeringen finns i publikationen *Klassificering av brott*, som finns på Brås webbplats bra.se.

Klassificeringen, som bygger på brottskoder, utgår från gällande lagstiftning och inkluderar ofta kompletterande uppgifter om omständigheter kring ett brott, till exempel kön och ålder på offer, brottsplats och gärningspersonens tillvägagångssätt. Försök, förberedelse och stämpling¹² till brott redovisas i allmänhet som fullbordade brott, men redovisas separat för mord och dråp.

Datainsamling

När ett brott kommer till polisens kännedom upprättas en brottsanmälan som läggs in i deras ärendehanteringssystem. Uppgifterna levereras sedan till Brå. Detsamma gäller uppgifter från Åklagarmyndighetens och andra brottsutredande myndigheters ärendehanteringssystem. Hos Brå granskas och bearbetas uppgifterna innan de sammanställs till statistik.

För att sammanställa statistiken över konstaterade fall av dödligt våld, inhämtar Brå kopior på samtliga brottsanmälningar och slutredovisningsuppgifter¹³ avseende dödligt våld och vållande till annans död som anmälts till Polisen under ett kalenderår. Datainsamlingen baseras på uppgifter om brottsanmält fullbordat dödligt våld i Brås register för anmälda brott och görs i tre omgångar. Första vardagen i juni i det innevarande kalenderåret görs en första datainsamling, baserad på brottsanmälningar för perioden januari–maj, genom att handlingar begärs

¹² Med stämpling (enligt BrB 23 kap. 2 § 2 st.) menas antingen att en person i samråd med någon annan planerar att utföra brottet, eller att en person själv erbjuder sig eller övertalar någon annan att utföra brottet.

¹³ Med slutredovisningsuppgift avses ett beslut som avslutar förundersökningen.

ut från Polisen. Insamlingen upprepas sedan den första vardagen i oktober, avseende perioden juni–september. Avslutningsvis görs en tredje insamling i början av januari följande kalenderår, som då avser den föregående perioden oktober–december. När brottsanmälningar och slutredovisningsuppgifter kommer till Brå granskas dessa, och vid behov inhämtas ytterligare information från Polisen, åklagare eller domstol. För varje enskilt fall görs en bedömning av om dödligt våld föreligger eller inte.

Källor till granskningen av brottsanmälningarna

Bedömningen av om det föreligger dödligt våld eller inte bygger i huvudsak på information från brottsanmälningar och slutredovisningsuppgifter, men även andra informationskällor används. Det handlar om information som hämtas in genom kontakter med Polisen eller åklagare, domar som hämtas in för att få kompletterande information eller domstolsuppgifter i Brås statistikdatabas.

Kategorisering

Vid granskning och bedömning av de anmälda brotten kategoriseras dessa efter ett antal kategorier.

Dödligt våld

Kategorin dödligt våld innehåller anmälda dödsfall där det i granskningen har kunnat fastslås att dödligt våld med stor sannolikhet är dödsorsaken. Informationen har verifierats på olika sätt beroende på hur långt ärendet har kommit i brottmålsprocessen.

Om ärendet fortfarande är under pågående utredning verifieras det med muntlig eller skriftlig information från den polis eller åklagare som handlägger ärendet eller är förundersökningsledare. Om ärendet har lett till en dom verifieras informationen i första hand med domen och i andra hand med hjälp av uttag av domslutsuppgifter om lagakraftvunnen dom eller från överrätt i Brås databas för lagföringsstatistik.

Oklara fall

Kategorin oklara fall innehåller de fall där det har saknats tillräcklig information för att göra en kvalitetssäker bedömning enligt ovan, eller där polisen inte vet vad som har inträffat.

Brottsplats utomlands

Ärenden där brottsplatsen är utomlands ingår enligt definitionen inte i statistiken. Det innebär att dessa anmälningar inte kontrolleras närmare, och ärenden i denna kategori kan därför innehålla händelser som efter utredning visar sig vara något annat än dödligt våld.

Övriga händelser, ej dödligt våld

Denna kategori kan grovt delas in i fyra undergrupper:

- anmälda brott som avser försök, förberedelse eller stämpling till mord eller dråp, men som felaktigt har registrerats som fullbordade fall av dödligt våld.¹⁴
- dubbelregistreringar som beror på att flera brottsanmälningar upprättats för ett och samma fall av misstänkt dödligt våld, vilket innebär att anmälningsstatistiken innehåller dubletter.¹⁵
- fall där det är uppenbart att dödligt våld inte föreligger (detta gäller framför allt händelser som anmäls som vållande till annans död).
- dödsfall där brottsutredningarna har visat att det inte har förekommit något dödligt våld, utan personen kan ha avlidit genom till exempel självmord, naturlig död, sjukdom, olycka eller alkohol- eller narkotikaförgiftning.

Uppföljningsperiod

Den officiella statistiken över konstaterade fall av dödligt våld som redovisas här är framtagen utifrån den information som fanns tillgänglig i Brås register över anmälda brott upp till två och en halv månad efter det granskade kalenderårets slut, det vill säga året därpå i mitten av mars. Omständigheter som framkommer senare, och som kan innebära att bedömningen av vissa ärenden förändras, kommer inte med i granskningen och därmed inte heller i statistiken. Ett exempel på en sådan situation kan vara att tingsrättens dom överklagas och ändras i högre instans.

Utöver denna genomgång av konstaterade fall av dödligt våld genomför Brå även fördjupade studier av det dödliga våldet inom ramen för olika projekt. I dessa studier är uppföljningsperioden längre, vilket innebär att de generellt sett bygger på mer tillförlitlig information. Den största skillnaden är att de fördjupade studierna i större utsträckning utgår från domstolarnas domar.

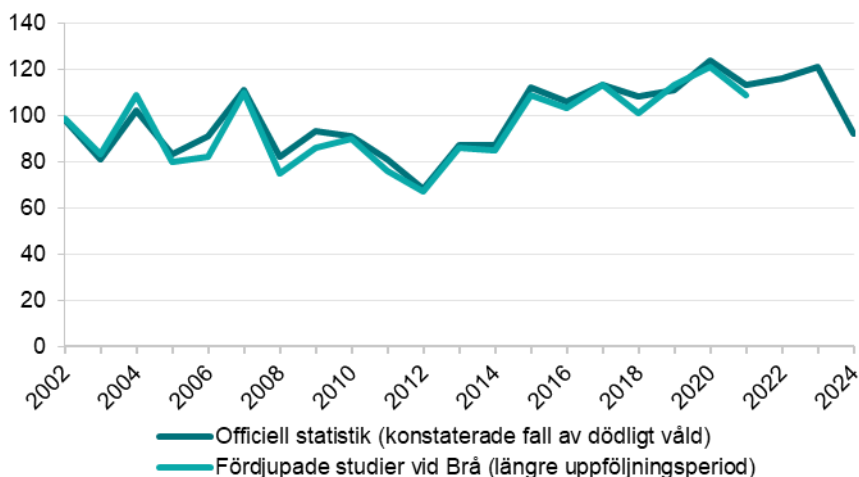
Vid en jämförelse av statistiken över konstaterade fall av dödligt våld med fördjupade studier som är framtagna med längre uppföljningsperiod, visar det sig att de fördjupade studierna oftast innehåller något färre fall än den

¹⁴ Det finns särskilda brottskoder för registrering av försök, förberedelse eller stämpling till mord eller dråp. För mer information, se bra.se/klassificeringavbrott.

¹⁵ Det förekommer att ett ärende ser dubbelregistrerat ut när samma ärendenummer återfinns mer än en gång, men det kan röra sig om två eller fler offer. Vart och ett av offren kodas då separat, som ett konstaterat fall av dödligt våld. För mer information om antalsräkning i kriminalstatistiken, se *Riktlinjer för antalsräkning av brott* (RIF0054), som bland annat finns att hämta på Brås webbplats: bra.se/klassificeringavbrott.

officiella statistiken. Skillnaderna är små med en differens som varierar mellan 0 och 6 fall per år. (Se figur 4)

Figur 4. Jämförelse av konstaterade fall av dödligt våld med studier med längre uppföljningsperiod än 3 månader.



Kvalitet

På en total nivå kan tillförlitligheten i den här statistiken anses vara god och väl återspegla det dödliga våldet i Sverige. I statistiken förekommer täckningsfel och partiellt bortfall i liten utsträckning. Urvalsfel och bortfall är inte relevanta för den här statistiken.

Täckningsbrister

Majoriteten av fallen av fullbordat dödligt våld i Sverige kommer till myndigheternas kännedom och risken för undertäckning i statistiken kan därför på goda grunder anses vara mycket liten. Rimligtvis finns ett mörkertal även avseende denna typ av brott, men det torde röra sig om enstaka fall. Det kan till exempel handla om en person utan anknytning till Sverige som fallit offer för dödligt våld här men som aldrig eftersökts och vars kropp inte påträffats, eller dödsfall som orsakats av uppsåtligt våld, utan att Polisen eller en rättsläkare upptäcker att så är fallet. Varje år finns det också ett antal oklara fall där det skulle kunna röra sig om dödligt våld och därmed potentiellt utgöra en viss risk för undertäckning.

De ärenden som kommer till Polisens eller åklagares kännedom registreras och överförs elektroniskt varje dag till Brå och lagras i Brås verksamhetsdatabas. Samtliga fall som registrerats under ett kalenderår följs, så långt det är möjligt, genom rättskedjan fram till två veckor innan statistiken publiceras året efter i slutet av mars. Den korta

uppföljningsperioden innebär en viss risk för liten övertäckning i statistiken när det gäller öppna ärenden som har bedömts som dödligt våld. I dessa fall skulle en längre uppföljningstid kunna ge mer information som ändrar bedömningen. I jämförelser med fördjupade studier som tillämpar längre uppföljningsperioder, och därmed ofta kan basera analysen på avgöranden i domstol, ligger nivån i den officiella statistiken på 0–6 fall fler årligen (se figur 5).

Partiellt bortfall

För de olika redovisningsvariablerna kan det i vissa fall förekomma partiellt bortfall.

Uppgift om i vilken region brotten utreds finns alltid tillgänglig. I de flesta fall är offret identifierad, och då finns uppgift om offrets kön och ålder att tillgå. I de fall då offret är oidentifierad brukar det ändå vara möjligt att avgöra offrets kön, samt skatta offrets ungefärliga ålder i kategorierna ”vuxen” (18 år eller äldre) eller ”minderårig” (under 18 år). Efter att variabeln *Kön* infördes 2011, har det endast i ett fall saknats uppgift om offrets kön. Uppgift om offrets ålder (för att åtminstone kunna avgöra om offret var minderårig eller vuxen) har inte saknats någon gång sedan variabeln *Ålder* infördes i mätningen 2018.

När det gäller information om offrets och förövarens relation till varandra kan det däremot förekomma ett visst bortfall. Informationen tas fram i två steg. I det första steget avgörs huruvida offer och förövare var bekanta eller obekanta med varandra. Om detta av olika anledningar inte är känt kodas relationen som okänd. Relationen kan exempelvis vara okänd i de fall förövaren inte är identifierad eller i de fall Polisen och åklagare helt enkelt inte känner till vilken typ av relation som offer och misstänkt förövare har haft, trots att den misstänkte är identifierad. I de fall där relationen mellan offer och identifierad misstänkt gärningsperson inte är känd av Polisen och åklagare, är relationen sannolikt inte närstående relation genom par, familj eller släkt.

Jämförbarhet över tid

Tekniska förändringar

Under 1991–1995 infördes successivt en datoriserad rutin för registrering av anmälningar vid länspolismyndigheterna, Rationell anmälansrutin (RAR). En effekt av det är att det för kategorin fullbordade mord, dråp och misshandel med dödlig utgång sedan dess registreras fler fall som inte är

brott (utan visar sig vara till exempel naturlig död, olyckshändelse eller självmord), vilket lett till ett ökat antal registreringar totalt över tid.

Polisregional fördelning

Den 1 januari 2015 bildades Polismyndigheten, som ersatte de tidigare 21 länspolismyndigheterna. Den nya Polismyndigheten är indelad i sju polisregioner.

Brå ansvarar för den officiella kriminalstatistiken och har till uppgift att förse rättsväsendets myndigheter, brottsförebyggande aktörer och övriga användare med statistik av god kvalitet som underlag för verksamhetsuppföljning, beslutsfattande, utredningsverksamhet och forskning.

Utifrån insamlade uppgifter från rättsväsendets administrativa system, sammanställer och presenterar Brås enhet för rättsstatistik årligen cirka 1 100 tabeller på månads-, kvartals- och årsbasis inom områdena brott, personer lagförda för brott, kriminalvård och återfall i brott. Uppgifterna redovisas på såväl nationell som regional och lokal nivå.

Tabellerna publiceras på Brås webbplats, www.bra.se/statistik, tillsammans med tolknings-anvisningar, kommentarer och analyser.



Brottsförebyggande rådet/National Council for Crime Prevention

Box 1386/Tegnérgatan 23, SE-111 93 STOCKHOLM

Tel +46 (0) 8 527 58 400, registrator@bra.se, www.bra.se

urn:nbn:se:bra-1226